

Сизоненко Ю.С.,
здобувач вищої освіти
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Миколаївський національний аграрний університет

Нижник І.М.,
здобувач вищої освіти
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Миколаївський національний аграрний університет

Науковий керівник: Мікуляк К.А.,
асистент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

На сучасному етапі розвитку економіки фінансова стійкість підприємства є визначальним фактором його функціонування та розвитку. Роль аналізу й пошуку факторів підвищення економічної стійкості підприємства зростає з кожним днем. Одним із факторів підвищення фінансової стійкості є фінансовий контролінг.

Найчастіше фінансові дані, а також інформація, отримана в ході фінансового управління підприємством є несвоєчасною і неточною. Фінансові звіти складаються неправильно, показують некоректну та неточну інформацію, що призводить до некоректного розуміння фінансової ситуації організації в цілому і прийняття хибних управлінських рішень.

Саме тому кожному підприємству необхідно посилювати нагляд та контроль за фінансовою діяльністю за допомогою створення ефективної системи фінансового контролю. Дана система дає можливості для досягнення й реалізації стратегічних цілей підприємства, вдосконалення розподілу та використання фінансових ресурсів.

Фінансовий контролінг – це підсистема контролінгу підприємства, спрямована на максимізацію позитивних фінансових показників за допомогою способів, методів і засобів контролінгу фінансової складової організації [1].

Основним завданням фінансового контролінгу є регулювання фінансових ресурсів, які необхідні для покриття платежів, що виникають в процесі діяльності підприємства. До функцій фінансового контролінгу належать:

- отримання джерел фінансування;
- адміністрування фінансових джерел;
- розподіл фінансових джерел;
- ефективність фінансових джерел.

У сучасній теорії існує декілька підходів, що визначають місце фінансового контролінгу в структурі підвищення фінансової стійкості підприємства. Однак всі підходи мають одну спільну рису – кожен з них покращує фінансовий процес підприємства та, зокрема, дозволяє найбільш оптимально використовувати фінансові джерела. На рисунку визначається місце

фінансового контролінгу в загальній системі з підвищення стійкості підприємства (рис. 1) [2].

Стратегічний контролінг, як правило, орієнтований на майбутню діяльність організації. Напрямок стратегічного контролінгу зазвичай застосовують до зовнішнього середовища, проте також можна спостерігати його застосування до внутрішнього середовища підприємства.

Рисунок 1. – Місце фінансового контролінгу в структурі підвищення фінансової стійкості підприємства

Джерело: побудовано автором за даними [2].

На відміну від стратегічного контролінгу, оперативний контролінг орієнтований на сьогоднішнє і на найближче майбутнє підприємства.

Фінансовий контролінг можна розуміти як регулювання фінансових потоків підприємства, який містить внутрішній та інвестиційний контролінг.

Внутрішній (витратний) контролінг орієнтований на управління витратами, доходами й прибутком підприємства, інвестиційний – на виявлення та оцінку інвестиційних альтернатив, планування капітальних витрат, розробку економічних проєктів, методи оцінки ефективності та реалізацію проєктів.

Існує декілька підходів до змісту фінансового контролінгу, в загальному вигляді з боку практичної реалізації він визначається наступним чином:

- 1) оцінка фінансової політики й цілей підприємства;
- 2) контроль оборотних коштів, куди входить управління дебіторською заборгованістю, запасами, оборотним капіталом, за допомогою контролю поточної ліквідності;
- 3) індикатори та системи показників, тобто інструменти управління, а саме – фінансово-економічний аналіз [3].

Впровадження фінансового контролінгу на підприємстві є складним та тривалим процесом, але з його допомогою можна буде вплинути на наступні фактори, що впливають на фінансову складову підприємства:

- Операційні – охоплюють маркетинг, асортимент продукції, управління виробництвом, а також структуру поточних витрат, рівень використання основних засобів, розмір страхових і сезонних запасів;

- Інвестиційні – включають портфель акцій, споживання інвестиційних ресурсів, плановані суми прибутку проєктів і управління інвестиціями;

- Фінансові – включають фінансову стратегію, структуру активів (ліквідність), частку позичкового капіталу, частку короткострокових джерел позичкового капіталу, дебіторську заборгованість, вартість капіталу, рівень фінансових ризиків, управління фінансами [2].

Таким чином, створення ефективної системи контролінгу дозволить підприємству посилити нагляд за фінансовою діяльністю, сприятиме досягненню стратегічних цілей і реалізації проєктів компанії, а також вплине на оптимальний розподіл та використання ресурсів.

Керівництву необхідно враховувати, що результативність функціонування такої системи у майбутньому тісно пов'язана з активністю, творчістю та відповідальністю з боку стейкхолдерів підприємства.

Література:

1. Демчук Н. І., Ткаченко Г. А. Фінансовий контролінг як ключовий елемент в забезпеченні економічної безпеки підприємства. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*. Серія : Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. 2019. № 1. С. 155-162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvifnunge_2019_1_16 (дата звернення: 13.04.2021).

2. Вареник В. М., Шпуряка О. В. Фінансовий контролінг на підприємстві: інструменти та оцінка результативності. *Нобелівський вісник*. 2019. № 1. С. 6-13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmef_2019_1_3 (дата звернення: 14.04.2021).

3. Гоголь Т. А., Дмитренко А. В. Фінансовий контролінг як система ефективного управління спільною діяльністю підприємств. Фінансові дослідження. 2019. № 1 (6). URL: <https://cutt.ly/JvvKFKG> (дата звернення: 16.04.2021).

4. Фінансовий контролінг як система ефективного управління підприємством. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5147> (дата звернення: 16.04.2021).